

NELE is een verkorte Vlaamse of Zuid-Nederlandse variant van PETRONELLA

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Petronella is een vernederlandsing van Petronilla.

De klank -il- duidt op een verkleinvorm. De oorsprong van deze naam gaat terug op de Petronii, een oud adellijk Romeins geslacht. De betekenis van de naam zou op de eerste plaats niet zozeer in verband moeten worden gebracht met het Griekse woord 'petros' (= rots), maar met het etruskische 'petro' (= gehard landman). Waarbij opgemerkt moet worden dat aan de grondslag van deze betekenis datzelfde woord petros of petrus ligt (= rots, steen).

Petronilla is hier dus een vrouwelijke verkleinvorm van.

*

Petronilla van Rome, Italië; martelares en leerlinge van apostel Petrus; † **1e eeuw. Feest 31 mei.**

In de catacombe van Domitilla te Rome bevindt zich een wandschildering die waarschijnlijk uit het jaar 357 stamt. Daarop is te zien hoe de heilige martelares Petronilla de gestorven Veneranda het paradijs binnenleidt. Ook Petronilla's graf bevond zich in diezelfde catacombe, maar in de 8e eeuw werd haar gebeente overgebracht naar de toenmalige Sint-Pieter in Rome.

Historisch betrouwbare gegevens over haar leven zijn niet voorhanden. De legende vertelt:

Het leven van Petronilla is ons verteld door de Heilige Marcellus. Zij was een dochter van de Heilige Petrus. Hij vond dat zij te mooi was en verkreeg van God dat zij aan koorts leed. Toen nu op een dag zijn leerlingen bij hem op bezoek waren, zei Titus: "Je kunt immers alle zieken genezen, waarom maak je dan niet dat Petronilla van bed op kan staan?" Petrus antwoordde: "Omdat ik het zo het beste vind." Denk overigens niet dat hij haar niet kón genezen, want onmiddellijk daarop sprak hij tot haar: "Sta op, Petronilla, en kom ons bedienen." Het meisje was genezen, en stond op om hen te bedienen." Maar toen ze klaar was, sprak Petrus: "Petronilla, ga maar weer naar bed!" Zij ging terug naar bed, en onmiddellijk kreeg de koorts weer vat op haar.

Toen zij later volmaakt begon te worden in de liefde tot God, gaf haar vader haar weer haar volmaakte gezondheid terug. Een andere legende suggereert dat haar genezing erin bestond dat zij volmaakt was geworden in liefde door haar langdurig lijden en bidden.

Nu was er een zekere heer Flaccus, die getroffen was door haar schoonheid; hij kwam haar dus ten huwelijk vragen. Zij antwoordde: "Als je met mij wilt trouwen, stuur dan een paar meisjes die mij naar jouw huis kunnen dragen."

Maar toen die meisjes zich kwamen melden, zette Petronilla het op een vasten en bidden; ze ontving de communie en ging op haar bed liggen. Na drie dagen gaf zij haar levensgeest aan God.

Flaccus was intens verdrietig; nu wendde hij zich tot een vriendin van Petronilla, Felicula genaamd. Hij beval haar met hem te trouwen of te offeren aan de goden. Het meisje weigerde zowel het één als het ander. Daarop wierp hij haar in de gevangenis. Daar verbleef zij zeven dagen zonder eten en drinken. Vervolgens gelastte hij dat zij op de pijnbank gelegd moest worden en het eindigde ermee dat ze haar lijk op de vuilnisbelt achterlieten. Sint Nicodemus ging haar stoffelijk overschot ophalen om het te begraven. Dat betekende dat ook hij werd opgesloten; vervolgens werd hij geselsd met gesels waar lood in verwerkt was, en tenslotte in de Tiber gegooid. De schrijver Justus kwam zijn stoffelijk overschot bergen om het een eerbare begrafenis te kunnen geven.

*

Aantekening bij de Petronilla-legende

Een vreemd verhaal, dat op het eerste gehoor niet sympathiek aandoet. Het is waarschijnlijk alleen te verstaan, wanneer we achter de letterlijke betekenis van de woorden de geloofstaal proberen te verstaan, juist zoals we dat vaak bij de bijbelse verhalen doen. Het zou kunnen zijn, dat Petrus Petronilla's vader is in geloof: hij heeft haar bekeerd. Het leven vóór haar bekering en doop zou dan als een ziekte worden gekenschetst (juist zoals Jezus zich ook een geneesheer noemt en vele zieken geneest... door ze hun zonden te vergeven: bv. de lamme door het dak: Markus 2,1-12). Pas als Petronilla een gelovige is geworden, is ze genezen. Pikant detail is wel, dat haar genezing wordt verbeeld door het feit dat ze Jezus' leerlingen bedient, juist zoals destijds Petrus' schoonmoeder had gedaan toen zij door Jezus van de koorts was bevrijd (Markus 1,30-34). Hier wordt de christelijke levenswijze getekend in termen van 'opstaan' (!) om te dienen... Dat is geheel in de lijn van het evangelie. In het tweede gedeelte van het verhaal wordt getoond hoe Petronilla 'gestorven' is voor de zonde, voor de levenswijze die voor de heidenen zo belangrijk was. Het is opvallend van hoeveel (legendarische) martelaresen uit de Romeinse tijd wordt gezegd dat ze God verkozen boven een bruidegom uit de heidenen, en liever maagd bleven.